

# Informace České herpetologické společnosti 2005/2

[www.natur.cuni.cz/chs](http://www.natur.cuni.cz/chs)



**Bankovní spojení:** eBanka číslo účtu: 1612520001/2400

**Herpetologická knihovna:** RNDr. Jiří Moravec, CSc., Národní muzeum Praha,  
tel.: 224 497 272, výpůjčky v pátek od 14:30 do 15:30 hodin po předchozí domluvě.

---

## 1. NOVINKY:

**Přibližně každý čtvrtý člen ČHS neplatí příspěvky již 3 roky nazpět!!!  
Nejste to právě Vy?**

**Řádně platí příspěvky pouze necelá polovina členů!**

### Způsob placení členských příspěvků:

1) Nejlépe převodem (nejméně časově náročný způsob je přes internet) nebo vložím peněz přímo v eBance. Bankovní spojení viz výše. **Vždy uvádějte variabilní symbol, kterým je Vaše členské číslo** (např. 068). Členské číslo naleznete v adresáři a na adresním štítku.

2) Osobně (např. na konferenci ČHS nebo na akcích TSP v Národním muzeu).

Pouze ve výjimečných případech lze platbu uskutečnit poštovní poukázkou na adresu tajemníka.

**Termín pro zaplacení členských příspěvků na rok 2005 je do 29. 4. 2005 (konference)!!!**

### Konference

Jubilejní 20. konference v Horním Prysku se nezadržitelně blíží (**29. 4. – 1. 5.**). Přihlášení obdrží v nejbližších dnech program a další potřebné informace.

### Web

**nová adresa: [www.natur.cuni.cz/chs](http://www.natur.cuni.cz/chs) (AKTUÁLNÍ INFORMACE!)**

webmaster: Robert Černý

## 2. RŮZNÉ

### Monitoring obojživelníků a plazů v ČR

**Cíl:** Zaznamenání dlouhodobých trendů populací obojživelníků a plazů na vybraných lokalitách

Projekt AOPK ČR – oddělení monitoringu a inventarizace biodiverzity

Hlavní koordinátor pro obojživelníky a plazy:

RNDr. Petr Blahník ([petr\\_blahnik@nature.cz](mailto:petr_blahnik@nature.cz), tel: 283 069 311)

**Externí spolupracovníci vítáni !**

**Možnost pro ČHS, jak rozšířit svoji činnost, respektive pro některé členy ČHS, kteří se pohybují pravidelně v terénu ČR. Kdo jiný by měl být povolanější, než členové ČHS?**

**Uchazeči o monitoring budou podle oblasti své působnosti spadat pod regionálního koordinátora a uzavřou smlouvu s AOPK.**

Podrobnější informace budou prezentovány na konferenci v Horním Prysku.

**Novela vyhlášky č. 395 k Zákonu 114/92 o ochraně přírody a krajiny**

**Některé druhy mají být „úředníky“ vyřazeny z vyhlášky (seznamu zvláště chráněných živočichů) nebo přeřazeny do kategorie s nižším stupněm ochrany. ČHS jakožto člen Rady českých vědeckých společností by měla k tomuto problému zaujmout oficiální stanovisko adresované AOPK ČR.**

Podrobnější informace viz příloha a na konferenci v Horním Prysku.

**Doporučuji všem členům, kteří nemají e-mailovou adresu, aby si ji zařídili. Usnadní se tím informační servis ČHS.**

tajemník, 15. 4. 2005.

**Příloha:**

**Zhodnocení obojživelníků podle kritérií pro zařazení druhů do vyhlášky č. 395/92 a návrh jejich zařazení**

	bodové hodnocení					bodové hodnocení po násobení koeficientem					kategorie	
	ČS	B	F	M		ČS	B	F	M	Σ	nyní	návrh
mlok skvrnitý	2	2	1	1	6	20	2	1	29	S	S	
čolek velký	3	3	1	1	9	30	2	1	42	K	S	
čolek dravý	4	3	1	1	12	30	2	1	45	-	K	
čolek dunajský	4	3	1	1	12	30	2	1	45	-	K	
čolek horský	1	2	1	1	3	20	2	1	26	S	O	
čolek obecný	1	2	1	1	3	20	2	1	26	S	O	
čolek karpatský	4	3	1	1	12	30	2	1	45	K	K	
čolek hranatý	4	3	2	1	12	30	4	1	47	K	K	
kuňka obecná	3	3	1	1	9	30	2	1	42	O	S	
kuňka žlutobřichá	3	2	1	1	9	20	2	1	32	O	S	
blatnice skvrnitá	1	2	1	1	3	20	2	1	26	K	O	
ropucha obecná	1	2	2	1	3	20	4	1	28	O	O	
ropucha krátkonohá	3	2	1	1	9	20	2	1	32	K	S	
ropucha zelená	1	2	2	1	3	20	4	1	28	O	O	
rosnička zelená	1	2	1	1	3	20	2	1	26	S	O	
skokan hnědý	1	2	2	1	3	20	4	1	28	-	O	
skokan ostronosý	3	3	2	1	9	30	4	1	44	S	K	
skokan štíhlý	1	2	2	1	3	20	4	1	28	S	O	
skokan krátkonohý	2	2	1	1	6	20	2	1	29	K	S	
skokan skřehotavý	1	2	1	1	3	20	2	1	26	K	S	
skokan zelený	1	2	1	1	3	20	2	1	26	S	S	

Do vyšší kategorie bude díky příloze IV - směrnice 92/43/EHS (Natura 2000) přeřazena blatnice skvrnitá, ropucha zelená, rosnička zelená a skokan štíhlý, kvůli potížím s případnou identifikací jsou přes nedostatečný bodový zisk skokan skřehotavý a skokan zelený řazeni stejně jako skokan krátkonohý (v příloze IV) do kategorie *silně ohrožený*.

## Zhodnocení plazů podle kritérií pro zařazení druhů do vyhlášky č. 395/92 a návrh jejich zařazení

	bodové hodnocení					bodové hodnocení po násobení koeficientem					kategorie	
	ČS	B	F	M		ČS	B	F	M	Σ	nyní	návrh
želva bahenní	4	3	1	3		12	12	4	9	37	K	K
ještěrka zelená	4	3	1	3		12	12	4	9	37	K	K
ještěrka zední	4	3	1	3		12	12	4	9	37	-	K
ještěrka živorodá	1	2	1	1		3	8	4	3	18	S	-
užovka hladká	2	3	3	1		6	12	12	3	33	S	S
užovka stromová	4	3	3	3		12	12	12	9	45	K	K
užovka podplamatá	3	3	3	1		9	12	12	3	36	S	K
zmije obecná	2	2	3	2		6	8	12	6	32	K	S

Díky příloze IV bude chráněna ještěrka obecná (recentně S).

Z recentně zvláště chráněných druhů by navíc vypadla užovka obojková (O) a slepýš křehký (S).

Vysvětlivky:

O- ohrožený

S – silně ohrožený

K – kriticky ohrožený

ČS – Červený seznam. Hodnoceny druhy kategorií NT, VU, EN, CR a DD **aktuálního Červeného seznamu ČR**.

kategorie NT – 1 bod

kategorie VU – 2 body

kategorie EN – 3 body

kategorie CR, DD (u ptáků i „vyhynulé“) – 4 body

Bodové hodnocení je pro potřeby dalšího vyhodnocení násobeno koeficientem 3.

**B - Biotop.** Biotop je hodnocen jako prostředí obývané druhem, jehož narušení má přímý vliv na existenci stabilní populace (populací) druhu na území ČR.

Bodová hodnota 1 – existence druhu není ohrožena devastací obývaného biotopu, takovéto nebezpečí není ani předpokládáno.

Bodová hodnota 2 – ohrožení je jiné, než jak je definováno u bodových hodnot 1 a 3.

Bodová hodnota 3 – existence druhu je významně ohrožena devastací obývaného biotopu.

**F - Fyzické ohrožení.** Hodnoceno je fyzické ohrožování jedinců člověkem (odchyt, zraňování, usmrcení).

Bodová hodnota 1 – jedinci druhu nejsou nebo jsou jen nevýznamně fyzicky ohrožováni (týká se cca 0-5% populace).

Bodová hodnota 2 – jedinci druhu jsou v malé míře fyzicky ohrožováni (týká se cca 5-25% populace).

Bodová hodnota 3 – jedinci druhu jsou ve velké míře fyzicky ohrožováni (týká se cca 25-100% populace).

**M - Manipulace.** Hodnocena je míra lidských manipulací s jedinci (prodej, výměna či nabízení resp. odlov, dopravování, držení a chov) vč. aktivit zaměřených na ochranu druhu.

Bodová hodnota 1 – s jedinci druhu není významně manipulováno (týká se cca 0-5% populace).

Bodová hodnota 2 – s jedinci druhu je v malé míře manipulováno (týká se cca 5-25% populace).

Bodová hodnota 3 – s jedinci druhu je ve velké míře manipulováno (týká se cca 25-100% populace).

Bodové hodnocení kategorií „biotop“, „fyzické ohrožení“ a „manipulace“ je násobeno **koeficientem**, jenž dává kategoriím váhu podle míry vlivu zahrnutých faktorů na danou taxonomickou skupinu. Hodnoty koeficientů uvedené v tabulce 1 byly vytvořeny pro vyšší taxonomické skupiny (i uměle vytvořené) vždy s ohledem na ekologické strategie a vztah k lidským aktivitám (resp. zákonu 114/1992 Sb.). Nejvyšší význam byl dáván ohrožení biotopů, a to především u obojživelníků (nejcitlivější skupina na devastaci stanovišť) a ptáků (biotop není chráněn podle ustanovení § 5a zákona 114/1992 Sb.). Fyzické ohrožení se týká nejvíce savců (nelegální lov, hubení „škodné“), silně také ptáků a plazů (u posledně jmenovaných je časté zabíjení jedinců kvůli jejich „nebezpečnosti“), naopak populace ryb i obojživelníků se s likvidací jedinců vyrovnávají lépe. Manipulace mají největší dopad na plazy a ptáky (chov a časté následné vypouštění).

Toto hodnocení je pochopitelně zjednodušující, ale v celkovém rámci bodovacího systému napomáhá k optimálnímu výběru zvláště chráněných druhů.

Tab.1: Hodnoty koeficientů pro jednotlivé kategorie a minimálního možného bodového zisku druhu z kategorie CR Červeného seznamu.

	mihulovci a ryby	obojživelníci	plazi	ptáci	savci
biotop	4	10	4	7	4
fyzické ohrožení	2	2	4	4	6
manipulace	1	1	3	2	1
$n_{(CR)min}$	19	25	23	25	23

Pro účely novelizace vyhlášky č. 395/1992 Sb. byly do návrhu zařazení mezi zvláště chráněné druhy vybrány druhy, u nichž bodový zisk ( $n$ ) byl vyšší nežli minimální možný bodový zisk druhu z kategorie CR Červeného seznamu ( $n_{(CR)min}$ ). Rozdělení do kategorií ohrožených, silně ohrožených a kriticky ohrožených druhů odpovídá u jednotlivých taxonomických skupin bodovému zisku uvedenému v tabulce 2.

Tab.2: Návrh zařazení do kategorií zvláště chráněných druhů na základě bodového zisku jednotlivých taxonomických skupin.

	ohrožený	silně ohrožený	kriticky ohrožený
mihulovci a ryby	23<	23-24	>24
obojživelníci	29<	29-42	>42
plazi	32<	32-35	>35
ptáci	30<	30-36	>36
savci	26<	26-30	>30

RNDr. Petr Blahník, AOPK ČR